

Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze
Ústav práva autorského, práv průmyslových a práva soutěžního

Nám. Curieových 7

P r a h a 1, Staré Město

Oponentský posudek

rigorózní práce Mgr. Kristýny Zemanové o názvu: „Význam tzv. starších ochranných známek v právu známkovém“.

Práva z označování zboží ochrannými známkami patřila k nepříliš častým tématům práv z duševního vlastnictví. Tak např. v období první republiky se jejich naukovému pojetí prakticky věnoval toliko prof. Wenig, který je zařazoval do kursu práva obchodního, z praktických příruček byl cenným zdrojem Lachoutův a Hradeckého skromný komentář k rakouskému zákonu o ochranných známkách z r.1890 recipovaný do tehdejšího československého právního řádu. V padesátých letech minulého století známkové právo do značné míry živořilo nejen ve svém naukovém základu. Udržovalo se jen z důvodů omezených potřeb zahraničního obchodu a naší účasti v universálních mezinárodních smlouvách na ochranu živnostenského vlastnictví. Jistou výjimkou byly některé práce prof. Knapa a zejména pak doc.Opltové, ale širšímu bádání doba jaksí nepřála Ostatně Knapovy ambice byly přece jen upřeny jiným směrem. Nepřipomínal bych tyto celkem známé skutečnosti, kdyby přece jen neměly nějakou souvislost s předloženou rigorózní prací. Většina prací tak či onak věnovaných známkovému právu se totiž zabývala veřejnoprávní dimenzí ochrany zboží, tj. registračnímu řízení před příslušným zápisným úřadem a soukromoprávní základ známkového práva býval tak upozaděn. Předložená rigorózní práce se sice přidržela osvědčené metody vyložit známkové právo na půdě pozitivního práva, tj. zákona č.441/2003 Sb., ale autorka zjevně orientovala svou rigorózní práci na problematiku starší známky jako relativní překážku formálního zápisu. Tento přístup mi byl zvláště sympatický, protože v ohromné mase platných známkových práv v České republice představuje problematika starších známkových práv skutečný fenomén.

Předložená práce je rozdělena do 8 kapitol. První jsou věnovány otázce zařazení známkového práva do širšího kontextu práv z duševního vlastnictví jako součásti práva soukromého se stručným nástinem historického vývoje známkového práva na území České republiky. Teoretické pojetí ochranné známky je předmětem kapitoly čtvrté, na můj vkus trpí tato část textu jistou opisností, ale asi nelze jinak. Těžiště práce je však v kapitole páté a zejména pak v subkapitole 5.3 zabývající se relativními překážkami zápisné způsobilosti. Nad rámec tématu je již kapitola sedmá, hezký je závěrečný exkurs k současným komunitárním úvahám de lege mērenda. Struktura práce působí sevřeným dojmem a valných připomínek zde nemám. Vlastně nemám moc připomínek ani k věcnému obsahu předloženého textu. Autorka se pohybuje v terénu, který nejspíše dobře zná a proto se nedopouští věcných chyb. Celé pojednání se ostře distancuje od pojetí výkladu jen na základě vlastní právní normy, ale je hojně proloženo praktickými příklady z rozhodovací správní a soudní praxe. To samozřejmě celý text oživuje, činí jej instruktivní a v celkové šedi formálního známkového práva je i pro laického čtenáře příjemným osvěžením.

Bez ohledu na shora příznivé hodnocení předložené práce mám přece jen několik poznámek. Kupodivu ani se tak netýkají oněch relativních překážek zápisu z důvodů starších práv, ale obecnějšího, zejména historického pohledu na známkové právo. Především je sporné hledat souvislosti obchodních známek se symboly označování výrobků v dřívějších dobách (str.10). Víím, že se tak děje i v jiných literárních pramenech, včetně učebnic. Ale známkové právo je novodobým umělým jevem, jehož počátky spadají teprve do konce 19. stol. A hledat nějaké paralely k starému Římu je , řekněme , poněkud naivní. Ani princip, že „ochranná známka lpí na podniku“ (str.15) není poplatný ideologii z 50.let minulého století. Ale to vše jen zcela marginálně.

Pro celkové hodnocení obsahové stránky práce je třeba konstatovat, že autorkou stanovený cíl práce se podařilo naplnit. Analýza problému starších práv byla provedena dostatečně hluboce, odborná terminologie je přesná. Pokud jde o hodnocení formální stránky práce shromáždila autorka bezesbytku relevantní literaturu, pohříchu ovšem jen tuzemské provenience. Práce s poznámkovým aparátem byla bez chyb, vyzdvihnout je třeba jazykovou a stylistickou úroveň celého textu. Jde o práci velmi pečlivou.

Předložená rigorózní práce je víc než dostatečným podkladem pro úspěšnou státní rigorózní zkoušku a doporučuji její obhajobu.

V Praze dne 25.listopadu 2013

JUDr.Tomáš Dobřichovský, Ph.D.